

Omya Hustadmarmor AS
Sjøvegen 69
N-6440 Elnesvågen
Tel +47 71 26 77 00
www.omya.com

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

09.10.2020

Evaluering av lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven) – høring

Vi viser til brev fra Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) av 23. juni i år, om Evaluering av lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven) – høring.

Vi har ikke blitt invitert til å avgi høringsuttalelse, men vi velger å gjøre det likevel. Mineralloven er viktig for vår bransje og vi mener det er viktig med bred deltakelse når loven skal revideres og forbedres.

Vi er enig i at det er behov for oppdateringer i Mineralloven, men det todelte løpet departementet har lagt opp til kan virke uryddig. Det er nedsatt et NOU-utvalg, som leverer sin innstilling innen 1 desember 2021, og det kan virke som om noen av forslagene også berører mandatet til utvalget. Det hadde vært ryddigere om forslaget til endringer i loven ble gjort i en og samme prosess.

Men hvis det anses helt nødvendig å gjennomføre enkelte endringer i loven har vi følgende kommentarer.

Alle forslag til endringer:

§ 5 nytt andre ledd skal lyde:

Med mindre annet følger av denne lov, griper ikke tillatelser etter denne lov inn i de privatrettslige forhold mellom en tiltakshaver og andre interessenter. Tillatelse etter denne lov innebærer ingen avgjørelse av privatrettslige forhold.

Ingen kommentar.

Omya Hustadmarmor AS
N-6440 Elnesvågen
Tel +47 71 26 77 00
www.omya.com

I kapittel 1 skal ny § 6 a lyde:

§ 6 a Kvalifikasjoner for å drive mineralvirksomhet

«Rettighetshaveren og andre som deltar i mineralvirksomhet, skal ha nødvendige kvalifikasjoner for å utføre arbeidet på en forsvarlig måte.

Departementet kan gi forskrift om innholdet kvalifikasjonskravet.»

Kommentar: Vi synes begrepet mineralvirksomhet er for unyansert og upresist. Hva er en mineralvirksomhet, og hva er rettighetshaver og andre?

Dette er en markert endring. For større og etablerte selskap er ikke dette en utfordring, men mye av undersøkelser og oppstarter er gjort av små «junior» selskap som kan ha problemer med å være «kvalifisert». Vi er forøvrig opptatt av at drift må skje på en kompetent måte.

Vi foreslår å utelate denne endringen.

§ 13 andre og tredje ledd skal lyde: Tillatelse kan bare tildeles foretak som er stiftet i overensstemmelse med norsk lovgivning og er registrert i Foretaksregisteret, dersom ikke noe annet følger av internasjonale avtaler.

Søknaden kan avslås dersom søkeren tidligere har begått grov eller gjentatt overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov.

Kommentar: Vi har ikke sterke meninger om dette, eller hvordan det vil øke muligheten til å avslå søknad om undersøkelsesrett. Men med synkende interesse for leting kan dette bli et nytt hinder.

§ 18 første og andre ledd skal lyde:

Undersøker skal skriftlig varsle Direktoratet for mineralforvaltning, grunneieren og brukeren av grunnen om undersøkelse minst tre måneder før arbeidene igangsettes. Direktoratet for mineralforvaltning skal varsle kommunen, fylkeskommunen og fylkesmannen.

I området som utgjorde Finnmark fylke per 1. desember 2019 skal undersøker i tillegg skriftlig varsle Sametinget, fylkesmannen og distriktsstyret for reindriften. Når det er praktisk mulig, skal siidaene, jf. reindriftsloven § 51, varsles muntlig.

Kommentar: Vi mener 3 måneder er for lang frist. Vi foreslår 6 uker.

§ 18 fjerde ledd skal lyde:

Den som har utvinningsrett til statens mineraler, skal varsle om undersøkelsesarbeid i utvinningsområdet i tråd med første til tredje ledd.

Nåværende fjerde ledd i § 18 blir nytt femte ledd.

§ 23 første ledd skal lyde: Direktoratet for mineralforvaltning kan forlenge fristen etter § 22 første ledd første punktum med inntil tre år, dersom søkeren sannsynliggjør at:

Omya Hustadmarmor AS
N-6440 Elnesvågen
Tel +47 71 26 77 00
www.omya.com

a) undersøkelsene ikke kan bli fullført innen fristen på grunn av ekstraordinære forhold som ikke skyldes søkeren, eller
b) en forlengelse vil resultere i kunnskap om ressursen som er nødvendig for å kunne vurdere om det er grunnlag for å søke utvinningsrett.»

Ingen kommentar.

§ 43 første ledd første punktum skal lyde:
Samlet uttak av mineralforekomster på mer enn 10 000 m³ *in situ* (urørt) masse krever driftskonsesjon fra Direktoratet for mineralforvaltning.

Ingen kommentar.

§ 43 andre ledd andre punktum skal lyde:
Ved vurdering av om driftskonsesjon skal gis, skal det legges vekt på om søker er kvalifisert til å utvinne forekomsten.

Ingen kommentar.

§ 43 andre ledd nytt sjette punktum skal lyde:
Før søknaden om driftskonsesjon tas opp til behandling, skal driftsområdet være avklart for råstoffutvinning i vedtak etter plan- og bygningsloven.

Kommentar: Dette er upresist og kan forstås på flere måter. Er det arealplan eller reguleringsplan som menes med dette? Uansett så er etablering av nye uttak omfattende og komplisert og DMF bør komme inn på et så tidlig tidspunkt som mulig.

Vi foreslår derfor å utelate denne endringen.

§ 45 andre ledd skal lyde:
Driftskonsesjon faller også bort dersom
a) utvinningsretten slettes,
b) avtalen om rett til å utnytte forekomsten av grunneiers mineraler opphører,
c) skjønn ikke er krevd innen ett år etter at ekspropriasjonstillatelse er gitt etter § 37 andre ledd bokstav a, eller
d) det er fattet vedtak om overdragelse av driftskonsesjonen og driften ikke er igangsatt innen ett år fra vedtak om overdragelsen.

Kommentar: Vi mener at ett år er for kort frist. Vi foreslår at fristen settes til 3 år.

Ny § 45 a skal lyde:
§ 45 a *Overdragelse av driftskonsesjon*
Direktoratet for mineralforvaltning kan etter søknad godkjenne avtale om overdragelse av driftskonsesjon dersom:

Omya Hustadmarmor AS
N-6440 Elnesvågen
Tel +47 71 26 77 00
www.omya.com

- a) overdrageren av driftskonsesjonen, i henhold til årlig driftsrapportering etter mineralloven § 46, har foretatt uttak i konsesjonsområdet siste år før søknad om overdragelse mottas av Direktoratet for mineralforvaltning,
- b) Direktoratet for mineralforvaltning finner at overtageren oppfyller kravene til driftskonsesjon i § 43,
- c) overdrageren ikke har uoppfylte pålegg fra Direktoratet for mineralforvaltning vedtatt i medhold av mineralloven kapittel 12,
- d) overtageren kan dokumentere utvinningsrett til forekomsten senest på det tidspunkt overdragelsen av driftskonsesjonen godkjennes av Direktoratet for mineralforvaltning.

Direktoratet for mineralforvaltning kan stille vilkår for overdragelse av driftskonsesjon.

Ved overdragelse av driftskonsesjon trer overtageren inn i alle overdragerens rettigheter og plikter etter mineralloven og vedtaket om driftskonsesjon. Dette gjelder også for tidligere arbeider som er utført eller manglende utført av overdrageren. Privatrettslige avtaler mellom overdrageren og overtageren innskrenker ikke overtagerens plikter etter mineralloven eller vedtak gitt i medhold av loven.

Søknad om overdragelse av driftskonsesjon sendes til Direktoratet for mineralforvaltning. Avtale om overdragelse av driftskonsesjon og avtale om utvinningsrett skal være vedlagt søknaden.

Departementet kan gi forskrift om innholdet i søknad om overdragelse av driftskonsesjon.

Kommentar:

Vi mener det er nødvendig med bestemmelser som regulerer overgangen fra en eier til ny eier uten at driften blir unødvendig forstyrret. En løsning kan være en overgangsbestemmelse med en midlertidig driftskonsesjon.

Er det overenstemmelse mellom §45 a d) «overtageren kan dokumentere utvinningsrett til forekomsten senest på det tidspunkt overdragelsen av driftskonsesjonen godkjennes av Direktoratet for mineralforvaltning» og DMF sitt krav til søknad med vedlagt avtale om utvinningsrett?

§ 50 nytt andre ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om det nærmere innholdet i opprydningsplikten.

Ingen kommentar.

Omya Hustadmarmor AS
N-6440 Elnesvågen
Tel +47 71 26 77 00
www.omya.com

§ 59 skal lyde:

Direktoratet for mineralforvaltning fører tilsyn og kan fatte vedtak for gjennomføring av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven.

Og

§ 59 nytt andre ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om utførelse av tilsyn.

Kommentar: Vi velger å kommentere begge forslag til endring i §59, da vi tror disse henger sammen. Endringsforslaget § 59 andre ledd, er ikke omtalt i høringsnotatet, men gjør forenklingen i § 59 mer logisk (forståelig). I den eksisterende mineralloven er pkt. a) til d) en presisering av hva som skal føres tilsyn med, noe som er opplysende men kan også være begrensende. Begrunnelsen i at leteaktivitet ikke er dekket av disse punktene er ikke grunn god nok for å fjerne de andre punktene.

I dagens §59 a) bekreftes det at drift skal foregå på en «bergfaglig forsvarlig måte». Dette synes vi er bra og bør videreføres i en revidert lovtekst. Men hvis dette og de andre punktene fra den eksisterende lovteksten tas med i en forskrift om tilsyn, så er det en akseptabel presisering.

§ 61 skal lyde:

Virksomheten skal sørge for at relevante bestemmelser gitt i eller i medhold av mineralloven etterleves.

Virksomheten har plikt til å etablere og gjennomføre systematiske kontrolltiltak. Departementet kan gi forskrift om internkontroll, som regulerer dette nærmere.

Kommentar: Vi ser positivt på å ha internkontroll i forhold til mineralloven, men ser at det er et behov for å opprettholde eller øke bergfaglig tilsyn. Det er derfor viktig at nettopp internkontroll ikke blir en «unnskyldning» for å redusere tilsynsaktivitet.

§ 65 første ledd skal lyde:

Departementet og Direktoratet for mineralforvaltning kan oppheve eller endre vilkårene om tillatelse etter loven eller forskrift i medhold av loven, eller sette nye vilkår, og om nødvendig trekke tillatelsen tilbake dersom

a) det foreligger grov eller gjentatt overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven,

b) tillatelsen er gitt på grunnlag av uriktige eller ufullstendige opplysninger om forhold av vesentlig betydning, eller

c) vesentlige forutsetninger som lå til grunn for å gi tillatelsen er bortfalt.

Ingen kommentar.

Omya Hustadmarmor AS
N-6440 Elnesvågen
Tel +47 71 26 77 00
www.omya.com

Nåværende andre ledd i § 65 oppheves, og nåværende tredje og fjerde ledd blir nytt andre og tredje ledd.

§ 66 skal lyde:

Ved forhold i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, kan Direktoratet for mineralforvaltning fastsette tvangsmulkt for å få gjennomført gitte pålegg innen en særskilt angitt frist.

Tvangsmulkten kan fastsettes samtidig med pålegg om retting og løper fra frist-overskridelsen for retting. Der tvangsmulkt ikke fastsettes samtidig med pålegg, skal det gis eget forhåndsvarsel om tvangsmulkt.

Tvangsmulkten ilegges den ansvarlige for overtredelsen, og tilfaller statskassen. Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper inntil den ansvarlig har dokumentert at pålegget er oppfylt.

Tvangsmulktens størrelse fastsettes blant annet under hensyn til hvor viktig det er at pålegget gjennomføres og hvilke kostnader det antas å medføre.

Når forholdet er rettet, kan Direktoratet for mineralforvaltning i særlige tilfeller redusere eller frafalle ilagt tvangsmulkt.

Vedtak om tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg.

Departementet kan gi forskrift om nærmere bestemmelser om tvangsmulkt, herunder om tvangsmulktens størrelse og varighet, fastsettelse av tvangsmulkt, inndrivelse og ettergivelse av påløpt tvangsmulkt.

Kommentar: Vi synes at det ikke er tilstrekkelig redegjort for hvorfor §66 skal endres, spesielt punktet med «Tvangsmulkten ilegges den ansvarlige for overtredelsen» er en betydelig endring i ansvarsfordeling mellom arbeidsgiver og arbeidstager.

Vi mener derfor at endringen ikke bør tas med.

§ 67 tredje ledd skal lyde:

Den ansvarlige skal varsles særskilt før overtredelsesgebyr vedtas, og gis anledning til å uttale seg innen en frist som ikke skal være kortere enn tre uker. Oppfyllelsesfristen er fire uker fra vedtaket ble truffet.

Kommentar:

Forslag til nytt tredje ledd harmonerer ikke med første ledd («Den som har overtrådt» / ansvarlige). Ut over dette ingen kommentar.

Nåværende tredje ledd i § 67 blir fjerde ledd.

§ 67 nytt femte ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om overtredelsesgebyr, herunder om størrelsen på overtredelsesgebyret, om rente og tilleggsgebyr dersom overtredelsesgebyret ikke blir betalt ved forfall, inndrivelse og om ettergivelse av ilagt overtredelsesgebyr.

Ingen kommentar.

Omya Hustadmarmor AS
N-6440 Elnesvågen
Tel +47 71 26 77 00
www.omya.com

Avsluttende kommentar.

Mineralloven er moden for revisjon. Både bransjen og offentlige instanser har fått erfaringer med hva som er bra og hva som bør endres. Spesielt driftskonsesjoner og muligheten til å overføre disse har vært et savn og er en ønsket endring.

Nærings og Fiskeridepartementet har valgt et løp som innebærer to runder med endring i Mineralloven. Det kan virke som om noen av forslagene til endringer overlapper med mandatet til det oppnevnte utvalget. Her er det behov for å være presis og kun ta med de endringene som ikke berører mandatet til utvalget.

Vi ser også fram til resultatet av arbeidet til utvalget som skal se på de store problemstillingene mellom lovgivning og mineralnæringen. Forhåpentligvis fører utvalgets arbeid til en mer slagkraftig Minerallov. Vi er bekymret over hvor krevende det er både å drifte og starte ny mineralvirksomhet i Norge. Håpet er at en oppdatert minerallov hadde bidratt til større forutsigbarhet og derigjennom utløse en større del av bransjens potensiale.

Med vennlig hilsen

Omya Hustadmarmor AS

Espen Lillebrygfeld

Director Operations North Europe

Thomas Addison

Head of Mining North Europe